

SUOMENKIELISEN TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA NUORISOPALVELUJEN TULOSYKSIKÖN OSAVUOSIKATSAUS TILANTEESSA 31.10.2022

Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen vuonna 2021 perustettu tulosityksikkö tarjoaa nuorten kasvua edistäviä oppimis- ja osallistumismahdollisuuksia sekä nuorisotyön palveluja, lisäksi se vastaa perusopetuksen jälkeisen oppivelvollisuuden toteutumisesta. Palvelut tuotetaan yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien ja toimijoiden kanssa.

Oppimispalveluiden osalta tulosityksikkö vastaa suomenkielisen lukiokoulutuksen johtamisesta ja toisen asteen koulutuksen kaupunkitasoisesta koordinoinnista. Suomenkielisiä lukioita on 10 ja niissä on syksyllä 2022 noin 6 200 opiskelijaa.

Lasten ja nuorten hyvinvointi on tulosityksikön toiminnan keskiössä. Hyvinvointia tukee Nuorisopalvelut, joiden toiminnan pääasiallisena kohderyhmänä ovat 12–17-vuotiaat nuoret. Kesätoiminnassa kohderyhmä on 9–17-vuotiaat, ja Ohjaamotalon palvelut kohdentuvat alle 30-vuotiaisiin nuoriin. Tulosityksikkö vastaa kaupunkitasoisesti koko toisen asteen koulutuksen opiskeluhollosta kuraattori- ja psykologipalveluiden osalta, kohderyhmä on kooltaan noin 12 500.

Tulosityksikön keskeisenä tavoitteena vuonna 2022 on luoda eheä toimintamalli nuorten oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi.

1 Toiminnan toteutuminen

1.1 Toisen asteen koulutus

Espoon kaupungin suomenkielisten lukioiden kaikki 2 079 aloituspaikkaa täytettiin kevään yhteishaussa. Aloituspaikkoja varattiin edellisvuoden tapaan 66 %:lle peruskoulun päättävästä ikäluokasta, mutta ikäluokan kasvun johdosta aloituspaikkojen absoluuttinen määrä nousi kuitenkin 102:lla. Lukioon pääsy helpottui edellisvuodesta, sillä lukiopaikan sai 7,58 keskiarvolla (2021: 7,67).

Syksyllä 2022 Espoon suomenkielisissä lukioissa on 6 194 opiskelijaa (2021: 5 825).

Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyviä vastuuta on toteutettu koulutuspalvelujen ja nuorisopalvelujen yhteistyönä. Elo-lokakuussa 2022 asuinkunnan vastuulle siirtyi 63 (vuonna 2021 noin 60) ilman opiskelupaikkaa olevaa oppivelvollista. Keväällä 2022 ohjattavia oppivelvollisia nuoria oli yhteensä 48, joista osa on edelleen ohjauksen piirissä. Näiden lisäksi asuinkunta on ohjannut 11 maahan muuttanutta perusopetuksen ylittänyttä nuorta mm. Ukrainasta. Kaikki ilman paikkaa olevat oppivelvolliset pyritään ohjaamaan koulutukseen tai muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin oppivelvollisuuslain edellyttämällä tavalla. Merkittävänä haasteena oppivelvollisuuden laajentamisessa on ollut oppivelvolliselle suunnattujen valmistavien koulutusten aloituspaikkojen riittävyys sekä koulutuksen aloittamisajankohdan kohtuuton viivästyminen.

Valtuustokauden tavoitteiden mukaiset tulosityksikkökohtaiset tavoitteet mittareineen on asetettu. Kontun tarina on valmisteilla, lukiokoulutuksen visio 2025 on laadittu ja lukiokoulutuksen palveluverkkoselvitys on valmistunut.

Tulosityksikön tavoitteita tukevat, valtionavustuksella rahoitettavat hankkeet ovat edenneet, mm. maahanmuuttotaustaisten lukiolaisten ohjausta kehittävä *Ohjauksella onnistumisiin* -hanke (rahoitus 0,3 M€). Koronatilanteen parannuttua keväällä on käynnistetty kansainväliseen toimintaan liittyviä ulkomaille suuntautuvia matkoja.

Ukrainan sodan johdosta Espoon lukioihin on hakeutunut muutamia ukrainalaisia opiskelijoita. Mikäli kielitaito ja aiempien opintojen soveltuvuus on ollut riittävä, heidät on voitu ottaa opiskelijoiksi vaihto-

opiskelijastatuksella. Muita perusopetuksiä ylittäneitä alle 18-vuotiaita ukrainalaisia on pyritty ohjaamaan soveltuviin koulutuksiin, vaikka he eivät ole ilman kotikuntaa olevina oppivelvollisia.

1.2 Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluissa toiminta on saatu käyntiin koronavuosien jälkeen täysimääräisesti. Nuorten kohtaamisten määrä oli syyskuun loppuun mennessä 103 557, joka on 37,5 % enemmän vuoden takaiseen verrattuna. Koulujen kesäloma-ajan toimintaan on osallistunut 590 nuorta. Alueellisen nuorisotyön luku 83 912 kasvoi 65 % vuoden takaiseen verrattuna. Nuorisotilojen ja liikkuvan nuorisotyön toiminnoissa tavoitamme nuoria aktiivisesti. Sen sijaan Ohjaamotalon luku 19 645 väheni 19,4 %, mihin vaikuttaa eniten Omnian työpajatoiminnan pienet nuorten kohtaamiskerrat.

Elokuussa toteutettiin 7. luokkien ryhmäykset ja nuorisotilatoiminta käynnistyi täysimääräisesti syyskuun alussa. Elokuun alussa avattiin uusi nuorisotila Perkkään koulun yhteyteen. Heinäkuussa vakiinnutettiin sateenkaarevan nuorisotyön yhteistyö Helsinki Pride-yhteisön kanssa, kun kilpailutusprosessi saatiin päätökseen. Jalkautuva nuorisotyö jalkautui elo-syyskuun ajan Espoossa ja pääkaupunkiseudulla nasujaisten johdosta. Nasujaiset kokoavat suuria nuorten ryhmiä mm. rannoille ja puistoihin koko pääkaupunkiseudun alueella.

Espoo 50 vuotta kaupunkina –juhlavuoden Nuori Espoo –tapahtumista toteutettiin Maauimalabileet yhteistyössä liikunta- ja urheilupalvelujen kanssa elokuussa. Tapahtumaan osallistui n. 350 nuorta Espoosta sekä muualta Suomesta. Tapahtumaan palkattiin myös nuoria keikkatyöjärjestelmä WorkPilotsin kautta.

Nuorisopalvelujen suunnittelija työskentelee ilman koulutuspaikkaa olevien nuorten tavoittamiseksi ja ohjaamiseksi opintoihin hyvässä yhteistyössä tulosityksikön koulutuspalvelujen kanssa. Elo-lokakuussa 2022 asuinkunnan vastuulle siirtyi 63 (vuonna 2021 noin 60) ilman opiskelupaikkaa olevaa oppivelvollista. Keväällä 2022 ohjattavia oppivelvollisia nuoria oli yhteensä 48, joista osa on edelleen ohjauksen piirissä. Näiden lisäksi asuinkunta on ohjannut 11 maahan muuttanutta perusopetuksiä ylittänyttä nuorta mm. Ukrainasta.

2 Talousarvion toteutuminen

Tulosityksikön toimintatulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 1,1 milj. € toisen asteen koulutuksen saamien 0,8 milj. € korona-avustusten ja nuorisopalvelujen etsivän nuorisotyön tukemiseen saaman 0,4 milj. € toiminta-avustuksen vuoksi.

Tulosityksikön toimintamenojen ennustetaan alittavan talousarvion 2,9 milj. €. Toisen asteen koulutuksen henkilöstömenot ylittyvät 0,1 milj. € hankerahoituksen käytön takia, mutta oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuviin oppimateriaalihankintoihin varatuista määrärahoista jäänee käyttämättä 1 milj. €, kahden lukion lisätilojen käyttöönoton viivästymisen vuoksi kiinteistömenoista säästyy 0,4 milj. €, minkä lisäksi kouluruokailusta säästyy 0,2 milj. €. Nuorisopalvelujen toiminta on vähitellen normalisoitunut, mutta esimerkiksi tapahtumat ovat ajoittuneet syksyyn, ja henkilöstövajeen ja rekrytointiviiveiden vuoksi nuorisotiloja on jouduttu pitämään suljettuna erityisesti Pohjois-Espoossa, lisäksi sairauspoissaolojen takia on jouduttu pitämään suljettuina sellaisia tiloja, joissa työskentelee vain kaksi nuorisonohjaajaa, joten henkilöstö- ja muut ulkoiset menot alittuvat yhteensä 1 milj. €. Tulosityksikön sisäisten palvelujen ostot ja sisäiset toimitilavuokrat ylittyvät yhteensä 0,4 milj. €.

Investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ensikertaisen kalustamisen toteuma painottuu loppuvuoteen, ja osa hankinnoista toteutuu käyttötaloudessa.

Toisen asteen koulutus ja nuorisopalvelut					
1 000 EUR					
Tiliniemi	Muutettu TA 2022	Ennuste 10/2022	Toteuma 10/2022	Toteuma-% 2022	Kasvu-% 2021-2022
Myyntituotot, ulkoiset	0	55	55		72,3 %
Maksutuotot, ulkoiset	50	52	52	104,8 %	69,1 %
Tuet ja avustukset, ulkoiset	432	1 329	892	206,4 %	-22,7 %
Muut tuotot, ulkoiset	0	121	121		119,5 %
TOIMINTATULOT, ULKOISET	482	1 558	1 120	232,4 %	-12,0 %
Henkilöstökulut	-33 207	-33 196	-27 073	81,5 %	2,6 %
Palvelujen ostot, ulkoiset	-12 020	-9 885	-7 270	60,5 %	35,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-3 563	-2 764	-2 267	63,6 %	70,0 %
Avustukset, ulkoiset	-632	-732	-599	94,8 %	0,1 %
Vuokrat, ulkoiset	-1 322	-949	-823	62,2 %	19,5 %
Muut kulut, ulkoiset	-481	-448	-424	88,2 %	72,1 %
TOIMINTAMENOT, ULKOISET	-51 226	-47 973	-38 456	75,1 %	11,0 %
Toimintatulot, sisäiset	0	0	0		
Toimintamenot, sisäiset	-18 824	-19 215	-15 608	82,9 %	10,0 %
Tulot yhteensä	482	1 558	1 120	232,4 %	-12,0 %
Menot yhteensä	-70 050	-67 188	-54 064	77,2 %	10,7 %
TOIMINTAKATE	-69 568	-65 630	-52 944	76,1 %	11,3 %
INVESTOINNIT	-450	-450	-187	41,5 %	-59,3 %

Palvelutuotteissa yleislukiokoulutuksen suoritemäärät jäivät hieman alle talousarvion, mutta toimintamenojen ennustetaan alittuvan 1 milj. €, joten yksikköhinta laskee 1,7 %. Korona vaikutti vielä alkuvuodesta nuorisopalvelujen toimintaan, minkä lisäksi nuorisotiloja on resurssivajeen vuoksi jouduttu pitämään suljettuina, joten alueellisen nuorisotyön suoritemäärissä ei päästä tavoitteisiin, mikä nostaa yksikköhintaa, vaikka toimintamenojen ennustetaan alittuvan 0,5 milj. €.

Palvelutuote	Suorite			Kustannus			Yksikkökustannus			Tavoite
	TA	ENN	V%	TA	ENN	K%	TA	ENN	YK%	
☐ Alueelliset nuorisopalvelut										
Alueellinen nuorisotyö	159 000	120 000	↓ -25 %	€6,59M	€6,13M	-7 %	41,47	51,06	23 %	Ei
☐ Muu nuorisopalvelu										
Avustukset ja järjestöyhteistyö	130 000	152 603	↑ 17 %	€1,02M	€1,08M	5 %	7,86	7,05	-10 %	Kyllä
☐ Nuorisotoiminta + 16-toiminta										
Ohjaamotalo	34 300	26 000	↓ -24 %	€3,78M	€3,36M	-11 %	110,23	129,29	17 %	Ei
☐ Opetus, lukiokoulutus										
Erytislukiokoulutus/luma	200	197	↓ -2 %	€1,94M	€1,90M	-2 %	9 709,08	9 643,92	-1 %	Kyllä
Erytislukiokoulutus/musiikki	97	102	↑ 5 %	€1,02M	€1,00M	-2 %	10 475,64	9 755,84	-7 %	Kyllä
Lukiokoulutus/IB	136	134	↓ -1 %	€1,34M	€1,31M	-2 %	9 860,21	9 791,32	-1 %	Kyllä
Lukioon valmistava koulutus	11	11	→ 0 %	€0,14M	€0,14M	-2 %	13 111,45	12 838,64	-2 %	Kyllä
Yleislukiokoulutus	5 438	5 415	→ -0 %	€49,47M	€48,40M	-2 %	9 096,49	8 938,36	-2 %	Kyllä
☐ Oppilashuolto, lukiokoulutus										
Kuraattoripalvelut, lukio	5 883	5 859	→ -0 %	€0,75M	€0,80M	7 %	127,35	136,89	7 %	Ei
Psykologipalvelut, lukio	5 883	5 859	→ -0 %	€0,88M	€0,85M	-4 %	150,38	144,46	-4 %	Kyllä